

מסמך רקע בנושא:

סיקור ספורט נשים בתקשורת

וייצוג נשים בספורט

גרסת אינטרנט

מוגש לוועדה לקידום מעמד האשה

כתיבה: רוני דיסקין, עובדת מחקר ומידע
אישור: דותן רוסו, ראש צוות
עריכה לשונית: מערכת "דברי הכנסת"

כ"ב בתמוז תשס"ב
3 ביולי 2002

תמצית

מסמך זה נכתב לבקשת הוועדה לקידום מעמד האשה לצורך דיון בנושא סיקור ספורט נשים בתקשורת וייצוג נשים בספורט.

במהלך ההיסטוריה נפתחו יותר ויותר ענפי ספורט לתחרויות נשים. כיום, כמעט ואין ענף ספורט אולימפי שנשים אינן משתתפות בו. אולם, עוד ארוכה הדרך לשוויון בין-מגדרי בספורט.

על-פי רוב מסוקר תחום הספורט בתקשורת על-ידי גברים. ככלל, ניתן לומר כי כאשר נשים משולבות בתקשורת העוסקת בספורט, הן משולבות בתפקידים מסוימים, על-פי רוב לא כשדרניות, ובעיקר בענפי ספורט "אזוטריים" או ספציפיים, ומעט מאוד בכדורגל.

ספורט נשים מסוקר מעט מאוד בארץ: מלבד ליגת הנשים בכדורסל, ענפים אחרים של ספורט נשים כמעט שאינם מסוקרים כלל. סיקור ספורט נשים אינו מעוגן בתקנות או בנהלים המחייבים את מדורי הספורט למכסת סיקור.

לפני כעשר שנים עסקה ועדה בראשות ד"ר יהושע דקל בשאלה כיצד אפשר לקדם את הספורט בישראל. הוועדה המליצה, בין השאר, על הקמת יחידה לקידום נשים בספורט במשרד החינוך, התרבות והספורט. בשל חוסר במשאבים מתקשה היחידה בהפעלת פרויקטים משמעותיים לקידום נשים בספורט.

בשנת 1998 פורסם דו"ח ביניים של ועדת לוי לבדיקת מבנה ודרך פעולתו של הספורט בישראל, ובו המלצות גם בנוגע לספורט נשים (כפי שמפורט להלן).

רקע

מסמך זה נכתב לבקשת הוועדה לקידום מעמד האשה לצורך דיון בנושא סיקור ספורט נשים בתקשורת וייצוג נשים בספורט. המסמך בוחן את אופן שילובן של נשים באמצעי התקשורת בתחום הספורט ואת מידת הסיקור של נשים בספורט. המסמך מנסה לעמוד על הסיבות המרכזיות לסיקור המועט של ספורט נשים בתקשורת ומועלות בו בעיות נוספות הקשורות להשתתפות נשים בספורט וליחידה לקידום נשים בספורט.

האולימפיאדה היתה מיועדת בראשיתה לספורטאים גברים בלבד, אך במהלך ההיסטוריה נפתחו יותר ויותר ענפי ספורט לתחרויות נשים. כיום אין כמעט ענף ספורט אולימפי שנשים אינן משתתפות בו, ובמספר מצומצם של ענפים התחרויות הן מעורבות, לדוגמה: ברכיבה על סוסים ובשיט יש אפשרות שאת תפקיד ה"סקיפר" תמלא אשה. לעומתם יש ענפי ספורט אולימפיים שבהם מתקיימת הפרדה מגדרית, למרות שאין להפרדה סיבה של ממש (למשל: קליעה למטרה).

אחת הסיבות לכך שעדיין אין שוויון בין-מגדרי בספורט היא שהקהל המתעניין בספורט בארץ הוא גברי בעיקרו. בארצות-הברית, לעומת זאת, התפיסה היא כי הספורט הוא עיסוק משפחתי, וכי הפעילות הספורטיבית, בין פעילה ובין כקהל, היא פעילות משפחתית. גם במונטריאול

שבקנדה, למשל, מתקיימות סביב משחקי בייסבול פעילויות משפחתיות נוספות, ובהן שעשועים לילדים¹.

לדברי גבי יעל רום, פעילה בתחום קידום מעמד האשה, השתתפות נשים בענפי ספורט הינה פחות מכפי יכולתן, ויש לכך תוצאות מרחיקות לכת מבחינת מעמד האשה: יש קשר הדוק מאוד בין עיסוק בספורט לבין כניסה של נשים למקצועות לא שגרתיים, תרבות הישגית לנשים, פיתוח אישיות וביטחון עצמי. נשים העוסקות בגיל צעיר בספורט הישגי מפתחות יכולת נפשית לעמוד בתחרות ובהישגיות. לדוגמה: רוב הנשים שסיימו קורס טיס בישראל עסקו במהלך גיל ההתבגרות בספורט תחרותי². דברים ברוח זו משתקפים גם מעמדת מינהל הספורט: "מעמד האשה בספורט משקף, לא אחת, את מעמדה בחברה"³.

נשות תקשורת העוסקות בספורט⁴

על-פי רוב מסוקר תחום הספורט בתקשורת על-ידי גברים. ככלל, ניתן לומר כי כאשר נשים משולבות בתקשורת העוסקת בספורט, הן משולבות בתפקידים מסוימים, על-פי רוב לא כשדרניות⁵, ועל-פי רוב הן עוסקות בעיקר בענפי ספורט אזוטריים או ספציפיים, ומעט מאוד בכדורגל. ספורט גברי אינו משודר כיום "באופן טבעי" על-ידי נשים. נשות תקשורת העוסקות בספורט מוצגות פעמים רבות על תקן "קוריוז", ולא תמיד כמקצועניות.

גם באירופה התקשורת העוסקת בספורט היא בעיקרה גברית, אם כי שילוב נשים בתחום זה נפוץ יותר מאשר בארץ. ברשת CNN, למשל, יותר נשים משדרות באופן מקצועי ומפרשות (בטניס נשים כמעט תמיד מדובר בפרשנית אשה). בערוץ הרוסי יש אשה המשדרת כדורסל גברים.

טלוויזיה

בערוץ הראשון מעולם לא שימשו נשים בתפקיד שדרניות במשחקי ספורט, אך נשים שימשו כמגישות מהאולפן. אורלי יניב היתה חלוצה בתחום זה, ואחריה השתלבו גם רחלי חן, גאולה אבן, אורית קיסוס ומירב מיכאלי. בנוסף, רחלי שוורץ ואורלי ינאי שימשו גם ככתבות שטח. נשים רבות השתמשו בשידורי ספורט כ"קרב קפיצה" לתחומי החדשות בערוץ. מגמה זוהי קיימת גם בקרב גברים⁶.

ערוץ-5, כערוץ הספורט, הוקם בשנת 1990. מאז הקמתו שולבו בו נשים בכמה שלבים. בשלב הראשון השתתפו נשים רק כמראיינות סביב נושאי ספורט, אך לא בראיונות מקצועיים שעניינם הספורט עצמו. בשלב השני התחילו נשים להשתלב בערוץ כ"נערות קו"⁷. תפקיד זה אויש יותר ויותר על-ידי נשים.

¹ מר עדו נבו, החוג למדע המדינה, האוניברסיטה העברית בירושלים, שיחת טלפון מ-17 ביוני 2002.

² גבי יעל רום, אידורום מדע וטכנולוגיה בע"מ, שיחה מ-24 ביוני 2002.

³ דוח לוי, מינהל הספורט, משרד המדע, התרבות והספורט.

⁴ מר עדו נבו, ראה הערה מס' 1.

⁵ תפקיד שדרן ספורט הוא לתאר את מהלך המשחק מהשטח.

⁶ גבי שלומית גולן, דוברת רשות השידור, שיחת טלפון מ-4 ביולי 2002.

⁷ "אנשי קו" מראיינים אנשי מקצוע על המגרש, בדרך כלל במחצית או בסיום משחק.

ישנן כמה נשים בולטות בתחום סיקור הספורט, המועסקות בערוץ-5:

בקי גריפין משמשת בערוץ בתפקיד "נערת קווים", הן במשחקי כדורגל והן במשחקי כדורסל. בקיאותה בשפה האנגלית מזכה אותה בראיונות חשובים.

מורן ברק שימשה בעבר כתבת ספורט בגלי-צה"ל. בתחילת דרכה בערוץ-5 שימשה "נערת קווים" במשחקי כדורסל, ולאחר מכן החלה לשדר משחקי כדורסל (בתחילה בעיקר כדורסל נשים).

לילך סונין התחילה את דרכה כ"נערת קווים" בערוץ השני. כיום היא מגישת חדשות בערוץ-5, אך אינה משמשת בתפקיד שדרנית. למרות זאת, מתוקף תפקידה כמגישת חדשות הספורט, היא מצטיירת לעתים כמעודכנת יותר מהשדרנים באולפן.

מירי נבו החלה את דרכה כ"נערת קווים" בערוץ-5, ואז עברה לשידורים מהאולפן, אך זאת בענפי ספורט אזוריים, יחסית, מבחינת שיעורי הצפייה (התעמלות, שיט וכדומה). במהלך הזמן היא השתלבה בהגשת מהדורות חדשות ובשידורים מרכזיים יותר. ב-17 ביוני 2002 ניהלה את אולפן המונדיאל (תפקיד שבמונדיאל האחרון מילא בדרך כלל מודי בראון) במשחק שמינית הגמר ברזיל-בלגיה.

גם **בערוץ השני** שימשו נשים במהלך השנים כ"אנשי קו". בתקופות מסוימות של שידורי הספורט בערוץ-2 ישבו באולפן נשים לצד יורם ארבל (אורלי יניב, עינב גלילי), אולם התפקיד הראשי של ניהול האולפן היה בידי ארבל.

רדיו

בגלי-צה"ל כמעט אין שידורי ספורט. באופן כללי, כשמתקיימים שידורי ספורט בגלי-צה"ל, הם מוגשים על-ידי גברים, להוציא את מורן ברק, שהשתלבה בשידורי הספורט בתחנה ואף הגישה את חדשות הספורט במהלך שידורי הגביע העולמי, "עושים מונדיאל". יעל דן השתלבה גם היא בשידורי הספורט בתחנה, בראיונות סביב נושאים הקשורים לספורט.

קול-ישראל היו חלוצים בשילוב נשים בשידורי הספורט. כבר בשנות ה-70 וה-80 שימשה רינה מצליח בתפקיד כתבת כדורגל מדרום הארץ במשך שתי עונות של "שירים ושערים". אולם עד היום נשים אינן משמשות בקול-ישראל בתפקידי שדרנות משחקים. אופירה אסייג, שגם היא התחילה את דרכה כ"נערת קווים", היא האשה הבולטת ביותר בשידורי הספורט של קול-ישראל. אסייג משתתפת בכל תפקידי שידורי הספורט, למעט שדרנות. קול-ישראל שילבו פרשניות במשחקי כדורסל, הן של גברים והן של נשים (ענת דרייגור ואורלי גרוסמן).

בעיתונות הכתובה

במדור הספורט של "**ידיעות אחרונות**" כמעט שלא שולבו נשים. ב"**מעריב**" משמשת ציפי שמילוביץ' בתפקיד סגנית עורך מוסף הספורט. היא בעלת טור קבוע במוסף, וכותבת פרשנויות וחוות-דעת. בתחילה עסקה בענף הטניס, ולאחר מכן החלה לעסוק גם בכדורסל, באולימפיאדה וכדומה.

בעיתון "**הארץ**", כותבת אילנה ברגר, לשעבר אלופת ישראל בטניס, טורים מקצועיים על טניס נשים ועל טניס גברים.

ספורט נשים וסיקורו בכלי התקשורת

ספורט נשים מסוקר מעט מאוד בארץ. לטענת גב' שלומית ניר-טור, מנהלת היחידה לקידום נשים בספורט במשרד המדע, התרבות והספורט, המחדל הוא שהערוץ הממלכתי אינו משדר כלל ספורט נשים.⁸

לפי מר עידו נבו, הסיבה העיקרית לסיקור הנמוך הינה שספורט הנשים בארץ מפותח עוד הרבה פחות מספורט הגברים. נשים שהצליחו בספורט בארץ הצליחו בדרך כלל בענפי ספורט אזוריים. הדוגמה המובהקת לכך היא יעל ארד, שזכתה במדליית כסף אולימפית בג'ודו, ענף אולימפי צעיר יחסית.

כדורגל

הסיכוי להצלחת נשים בארץ בענף מבוסס בעולם הוא קטן. לדוגמה, כדורגל נשים מפגר מאוד בארץ, כפי שניתן לראות בתוצאת משחק נבחרת הנשים נגד נבחרת רומניה - 0:15. הסיבה לכך נעוצה בין השאר בהעדר היסטוריה של ספורט זה בארץ. ענף כדורגל הנשים בארץ הוא חדש מאוד, וכמעט שאין לו קהל.⁹ ליגת כדורגל הנשים, המונה 14 קבוצות, הוקמה אך לפני שנים אחדות. לפני כשלוש שנים הוקמה נבחרת כדורגל נשים, ובמקביל לה הוקמה נבחרת נערות. בד בבד עם הקמת הנבחרות, החלה התאחדות הספורט בבתי-הספר בבניית תשתיות ובהכשרת שחקניות כדורגל בבתי-הספר.¹⁰ ההתאחדות לכדורגל בישראל מקציבה לכדורגל נשים (נבחרות) סך 1.4 מיליון ש"ח מתוך תקציבה הכולל, 50 מיליון ש"ח. כמו כן, לכל קבוצת נשים בליגה יש תקציב משלה, והתקציב הכולל של הקבוצות הוא כחמישה מיליוני ש"ח.¹¹ מובן שהמאמץ המרכזי הוא בהכשרת נערות, ושענף כדורגל הנשים בארץ הוא בחיתוליו.

גב' יעל רום מסכימה שבעיית ספורט הנשים בארץ אינה מתחילה בתקשורת. לטענתה, התקשורת אינה מסקרת ספורט נשים כי אין די נשים המצטיינות בענפי ספורט, ולכן אין מה לסקר. גב' רום מדגישה כי כאשר נשים מגיעות להישגים של ממש בספורט, התקשורת מסקרת ומפרגנת. לראיה היא מביאה את הסיקור התקשורתי הנרחב של הישגיה האחרונים של הטניסאית הישראלית אנה סמשנובה ואת הסיקור הראוי של כדורסל הנשים.¹²

⁸ גב' שלומית ניר-טור, מנהלת היחידה לקידום נשים בספורט, משרד המדע, התרבות והספורט, שיחת טלפון מ-27 ביוני 2002.

⁹ מר עידו נבו, ראה הערה מס' 1.

¹⁰ גב' שלומית ניר-טור, ראה הערה מס' 8.

¹¹ עו"ד אורי שילה, ממלא-מקום היועץ המשפטי, ההתאחדות לכדורגל בישראל, מכתב מ-1 ביולי 2002.

¹² גב' יעל רום, ראה הערה מס' 2.

כדורסל

מר נבו טוען כי הסיבה להצלחה היחסית של כדורסל הנשים בארץ היא בארגון הקבוצות: קבוצות ליגת הנשים בכדורסל מקבילות לקבוצות הכדורסל הגבריות. עובדה זו עלולה להיות מגבלה על ענף ספורט זה. לעומתן, בכדורסל אין קבוצות הנשים מקבילות לקבוצות הגברים, ומשום כך הן אינן משמשות "כינור שני" לצד קבוצות אלה, והדבר מאפשר יצירת קהל למשחקים. בקהל זה, אגב, בולטת הנוכחות המוגברת של נשים.

סיבה נוספת להצלחת כדורסל הנשים בארץ היא שרמת הליגה גבוהה מאוד, לא בגלל השחקניות הישראליות אלא בגלל שחקניות מארצות-הברית: משחקי ליגת ה-WNBA (Women's National Basketball Association), המקבילה לליגת ה-NBA, מתקיימים בקיץ. שחקניות מצוינות מליגה זו מגיעות לשחק במהלך השנה בליגת הנשים הישראלית לשם השלמת הכנסתן.

יש לציין כי למרות ההצלחה של כדורסל הנשים, ורמתו הגבוהה, יחסית, בישראל, הרי החשיפה התקשורתית לליגה נעשית אך ורק בעיתון "מעריב" ובערוץ-5. ייתכן שהסיבה לכך היא שענף הכדורסל אינו פופולרי דיו, גם מבחינת הקהל וגם מבחינת החשיפה התקשורתית, וענף הכדורסל תופס נתח גדול מתקשורת הספורט בישראל¹³.

סיקור ערוצי הספורט

ערוץ-5 וערוץ-5+ משדרים לא רק את ליגת נטוויז'ן, הליגה הלאומית בכדורסל נשים, אלא גם את קבוצות כדורסל הנשים הישראליות בגביע אירופה (רמת-השרון, אליצור חולון, נירוסופט כרמיאל ומכבי רעננה), את ליגת סגצ'רס - כדורעף נשים – ואת גמר גביע המדינה בכדוריד נשים ובכדורעף נשים. עוד משדרים ערוצים אלה שידורים ישירים של משחקי נשים בטורנירים בין-לאומיים, דוגמת טורניר הרולאן-גארו בטניס ששודר לא מזמן¹⁴.

סיקור הישגיהן של ספורטאיות יחידות

לדברי גב' שלומית ניר-טור, מלבד ליגת הנשים בכדורסל, ענפים אחרים של ספורט נשים כמעט שאינם מסוקרים כלל, ו"בקושי מסקרים משחקי גמר גביע". גם כשספורטאיות יחידות מגיעות להישגים, בקושי מסקרים זאת בכלי התקשורת¹⁵. ממחקר שערך מר עומר שיקלר עולה כי אופן הסיקור בעיתונים היומיים הגדולים אינו שוויוני: ביום שבו נערך מרתון טבריה, הסתכם איזכור השתתפות הנשים במרתון ב"ידיעות אחרונות" במשפט אחד בידיעה של כ-150 מלים. ב"מעריב" נשים כלל לא הוזכרו, ואילו לסיקור השתתפות הגברים הוקדשה ידיעה של כ-140 מלים. ביום שלאחר התחרות התמקד הסיקור בשני העיתונים בשיפור השיא הישראלי בכשלוש דקות על-ידי האצנית נילי אברסקי. בתחרות זו היו הגברים רחוקים מהשגת שיא חדש¹⁶.

¹³ מר עדו נבו, ראה הערה מס' 1.

¹⁴ גב' מארי-רוז שטרית, מנהלת פניות הציבור, ספורט-5, ספורט-5+, מכתב מ-20 ביוני 2002.

¹⁵ גב' שלומית ניר-טור, ראה הערה מס' 8.

¹⁶ מר עומר שיקלר, אוניברסיטת בר-אילן, מכתב מ-19 ביוני 2002.

נהלים ותקנות

על-פי רוב, אין סיקור ספורט הנשים מעוגן בנהלים או בתקנות המחייבות את מדורי הספורט למיכסת סיקור. ההחלטות בערוצי הספורט מתקבלות "לגופו של עניין ובהתחשב בפרמטרים שונים הרלוונטיים לאותו ענף באותו זמן"¹⁷. ההחלטה המקצועית לסקר אירוע כלשהו נעשית באופן זה הן בספורט הנשים והן בספורט הגברים. גם ברשות השנייה אין מכסות, ונושא הסיקור מטופל על-פי שיקול דעתו של הזכייך¹⁸. גם מהלשכה המשפטית של רשות השידור נמסר כי "אין כללי סיקור לספורט נשים"¹⁹.

גם בעיתונות הכתובה אין נהלים או תקנות לעניין סיקור ספורט הנשים. ממדור הספורט של "מעריב" נמסר כי בדרך כלל העיתון מפרסם לוח תוצאות משחקים מליגת הנשים בכדורגל, וכן ידיעות ספורט נשים מחו"ל וידיעות שיש בהן עניין מיוחד. על משחקי כדורסל נשים מתפרסמות גם ידיעות וכתבות. העיתון אינו מתעלם מספורט הנשים, אלא מפרסם לפי מידת העניין, תוך ניסיון לאזן בין שירות הציבור ומענה לעניין הציבור ובין חשיפה של ענפי ספורט שהם מתקשרים ופופולריים פחות²⁰.

לדעת גב' ניר-טור, קיימת מעגליות בבעיית ספורט הנשים וסיקורו: נשים כמעט שאינן עוסקות בספורט משום שהתקשורת אינה מציגה מודלים להזדהות נשים בתחום הספורט. מצד שני, התקשורת כמעט אינה עוסקת בספורט נשים, כי כמעט אין ספורט נשים שראוי לעסוק בו. כמו כן, קיימת בעיית הרייטינג הנמוך של ספורט נשים, שאף היא תוצאה של הגורמים שהוזכרו לעיל, וגם תורמת להם. גב' ניר-טור טוענת כי הדרך לפרוץ מעגל זה היא הגברת הפעילות הספורטיבית בקרב נשים. כשיותר נשים יעסקו בספורט, תהיינה יותר נשים מצטיינות בענפי הספורט השונים, יהיה יותר "מה לצלם" ותהיה יותר חשיפה תקשורתית, והמהלך כולו יביא בסופו של דבר לעלייה ביוקרת העיסוק בספורט בעיני נשים, וליותר נשים המעוניינות לעסוק בספורט²¹.

היחידה לקידום נשים בספורט

לפני כעשר שנים עסקה ועדה בראשות ד"ר יהושע דקל בשאלה כיצד אפשר לקדם את הספורט בישראל. המלצות הוועדה אושרו על-ידי מיכה גולדמן, סגן שר החינוך, התרבות והספורט אז, וקיבלו מעמד של דוח ממשלתי. הוועדה המליצה, בין השאר, על הקמת יחידה לקידום נשים בספורט במשרד החינוך, התרבות והספורט. מיד עם הקמת היחידה התמנתה לתפקיד מנהלת היחידה גב' שלומית ניר-טור.

לצד הקמת היחידה, הועתקו סעיפים הנוגעים לספורט נשים במינהל הספורט גם להתאחדות הספורט בבתי-הספר, שמקדמת מאוד את נושא הנשים בספורט. לטענת גב' יעל רום, היחידה לקידום נשים בספורט אינה שותפה להתקדמות זו, והבעיה המרכזית היא שאין מעבירים

¹⁷ גב' מארי-רוז שטרית, ראה הערה מס' 14.

¹⁸ לשכת היועץ המשפטי, הרשות השנייה לרדיו ולטלוויזיה, שיחת טלפון מ-19 ביוני 2002.

¹⁹ עו"ד מרסיה צוגמן, הלשכה המשפטית, רשות השידור, שיחת טלפון מ-19 ביוני 2002.

²⁰ מר ניר איסקוב, מדור הספורט, "מעריב", שיחת טלפון מ-20 ביוני 2002.

²¹ גב' שלומית ניר-טור, ראה הערה מס' 8.

תקציבים מתאימים לתפקוד יעיל של היחידה²². גם מנהלת היחידה לקידום נשים בספורט, גב' שלומית ניר-טור, מספרת כי ליחידה אין כל תקציב, וכי לפני כשנתיים אף נעשה ניסיון לפרק אותה. היא מוסיפה ואומרת כי כיום ממומן ספורט הנשים בדרכים אחרות. בשל חוסר במשאבים מתקשה היחידה בהפעלת פרויקטים משמעותיים לקידום נשים בספורט.

לדוגמה, בתחום כדורגל נשים גייסה היחידה כספים רבים מרזרבות של ועדת הכספים של הכנסת לצורך קיום הליגה. אולם שיטת עבודה זו היתה יעילה להזנקת התחום (start up), אך אינה יעילה לתפקוד שגרתי של הליגה. לטענת גב' ניר-טור, גם כיום דורשת התאחדות הכדורגל שהליגה תמומן מכספי ועדת הכספים, ומסרבת להשתתף במימון הליגה. לטענתה, דבר זה נוגד את העובדה שהתאחדות הכדורגל ממומנת מכספי ציבור, ועליה להקצות מימון הולם גם לכדורגל הנשים. באופן דומה, גם על המועצה להסדר ההימורים בספורט להקצות מימון הולם לכדורגל נשים, לכל הפחות ברמה של המימון המוקצה לליגת הגברים הארצית²³.

העיקרון הדמוקרטי, שלנשים זכות להשתתפות שווה בגופים שהציבור מממן, עלתה בעניין הוועדה שהוקמה בעת האחרונה לבדיקת שחיתויות בכדורגל בראשות השופט אמנון סטרשנוב. בוועדה זו כיהנו, מלבד יושב-הראש, ארבעה חברים – כולם גברים. לדברי גב' יעל רום, מן הראוי היה כי גם נשים ישתתפו בוועדה הבודקת ניהול לא תקין של כספי ציבור, הן משום שזו זכותן כמשלמות מסים, והן משום שנשים יכולות לתרום את חשיבתן הייחודית²⁴.

באפריל 1997 מונתה ועדה לבדיקת מבנה ודרך פעולתו של הספורט בישראל, בראשות השופט דב לוי. הוועדה הגישה המלצות בדו"ח ביניים שהתפרסם במרץ 1998. להלן המלצות הוועדה לגבי ספורט נשים:

5.4" המלצות

- 5.4.1 מוסדות וארגוני ספורט יקפידו, שבתקנוניהם יבואו לכלל ביטוי הצורך במתן שוויון הזדמנויות ובמיצוי הפוטנציאל ההישגי של נשים בספורט.
- 5.4.2 חלוקת המשאבים לקבוצות ולמועדוני ספורט באותן רמות, תעשה באופן שווה ללא הפלייה על בסיס של מין.
- 5.4.3 רשות הספורט והחינוך הגופני תעודד פיתוח וטיפול תוכניות מיוחדות לקידום והגדלת היצע הפעילויות לילדות ולנערות בספורט על-פי דו"ח ועדת דקל.
- 5.4.4 המועצה העליונה לספורט בישראל תפעל למען הכשרת מנהיגות בקרב נשים בספורט.
- 5.4.5 המרכז למחקר במכון וינגייט יעסוק בין השאר גם במחקרים בעלי השלכה וחשיבות להבנה ולטיפול בספורט בקרב נשים.
- 5.4.6 אמצעי התקשורת האלקטרונית והכתובה, יפעלו על מנת להגדיל באופן משמעותי את החשיפה של נשים בספורט.

²² גב' יעל רום, ראה הערה מס' 2.

²³ גב' שלומית ניר-טור, ראה הערה מס' 8.

²⁴ גב' יעל רום, ראה הערה מס' 2.

5.4.7 מוסדות וארגוני ספורט יקפידו שלנשים יהיה ייצוג הולם בהנהלותיהם.

5.4.8 רשות הספורט והחינוך הגופני שיזמה הקמתה של היחידה לקידום נשים בספורט תמשיך את פעילויותיה של היחידה.²⁵

²⁵ דוח ועדת לוין, ראה הערה מס' 3.

מקורות

- דוח ועדת לוין, מינהל הספורט, משרד המדע, התרבות והספורט.
- לשכת היועץ המשפטי, הרשות השנייה לרדיו ולטלוויזיה, שיחת טלפון מ-19 ביוני 2002.
- מר ניר איסקוב, מדור הספורט, "מעריב", שיחת טלפון מ-20 ביוני 2002.
- גב' שלומית גולן, דוברת רשות השידור, שיחת טלפון מ-4 ביולי 2002.
- מר עדו נבו, החוג למדע המדינה, האוניברסיטה העברית בירושלים, שיחת טלפון מ-17 ביוני 2002.
- גב' שלומית ניר-טור, מנהלת היחידה לקידום נשים בספורט, משרד המדע, התרבות והספורט, שיחת טלפון מ-27 ביוני 2002.
- עו"ד מרסיה צוגמן, הלשכה המשפטית, רשות השידור, שיחת טלפון מ-19 ביוני 2002.
- גב' יעל רום, אידורום מדע וטכנולוגיה בע"מ, שיחה מ-24 ביוני 2002.
- גב' מארי-רוז שטרית, מנהלת פניות הציבור, ספורט-5, ספורט-5+, מכתב מ-20 ביוני 2002.
- עו"ד אורי שילה, ממלא-מקום היועץ המשפטי, ההתאחדות לכדורגל בישראל, מכתב מ-1 ביולי 2002.
- מר עומר שיקלר, אוניברסיטת בר-אילן, מכתב מ-19 ביוני 2002.